

Kategorija: 3.5.3. dėl pilnamečių asmenų globos ir rūpybos; 3.5.26. Kiti su vykdymo procesu susiję klausimai;

Civilinė byla Nr. e3K-3-66-313/2021

Teismo proceso Nr. 2-69-3-18899-2019-7 Procesinio sprendimo kategorijos: 3.5.3; 3.5.26

(S)

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

N U T A R T I S

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2021 m. kovo 24 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Danguolės Bublienės, Alės Bukavinienės (pranešėja) ir Dalios Vasarienės (kolegijos pirmininkė),

teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal pareiškėjo N. P. kasacinį skundą dėl Kauno apygardos teismo 2020 m. birželio 2 d. nutarties, kuria panaikinta Alytaus apylinkės teismo 2020 m. balandžio 8 d. nutartis tenkinti pareiškėjo skundą dėl antstolio patvarkymo panaikinimo bei įpareigojimo atlikti veiksmus, peržiūrėjimo.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

I. Ginčo esmė

1. Kasacinėje byloje sprendžiama **dėl proceso teisės normų, reglamentuojančių asmens suinteresuotumą vykdomojoje byloje ir tokio asmens teisę gauti informaciją apie vykdymo eigą, aiškinimo ir taikymo.**

2. Pareiškėjas N. P. teismui pateikė skundą dėl antstolės S. Vaicekauskienės veiksmų, prašydamas: 1) panaikinti antstolės S. Vaicekauskienės 2019 m. lapkričio 8 d. patvarkymą Nr. S-11155638 „Dėl skundo dėl antstolės S. Vaicekauskienės atsakymo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus“; 2) panaikinti nurodytos antstolės 2019 m. spalio 9 d. elektroniniame laiške įformintą atsisakymą pateikti pareiškėjo advokatei informaciją bei dokumentų kopijas apie vykdomosios bylos, užvestos pagal išieškotojos Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (toliau – ir Inspekcija) kreipimąsi dėl Kauno rajono apylinkės teismo 2012 m. spalio 19 d. sprendimo civilinėje byloje Nr. 2-208-660/2012, patikslinto 2018 m. vasario 21 d. Kauno apygardos teismo nutartimi civilinėje byloje Nr. 2A-22-259/2018, priverstinio vykdymo eigą; 3) įpareigoti antstolę S. Vaicekauskienę per tris darbo dienas nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos pateikti pareiškėjo advokatei informaciją bei dokumentų kopijas apie vykdomosios bylos, užvestos pagal išieškotojos Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos kreipimąsi dėl Kauno rajono apylinkės teismo 2012 m. spalio 19 d. sprendimo civilinėje byloje Nr. 2-208-660/2012, patikslinto 2018 m. vasario 21 d. Kauno apygardos teismo nutartimi civilinėje byloje Nr. 2A-22-259/2018, priverstinio vykdymo eigą.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

3. Alytaus apylinkės teismas 2020 m. balandžio 8 d. nutartimi pareiškėjo skundą tenkino.

4. Pirmosios instancijos teismas nustatė:

4.1. 2012 m. spalio 19 d. Kauno rajono apylinkės teismas, 2018 m. vasario 21 d. Kauno apygardos teismas apeliacine tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal ieškovės Kauno apygardos prokuratūros ir Inspekcijos ieškinį atsakovams I. P., T. P., Kauno rajono savivaldybės administracijai su trečiaisiais asmenimis, vienas kurių buvo pareiškėjas N. P., dėl administracinių aktų pripažinimo negaliojančiais ir savavališkai pastatytų statinių nugriovimo. Teismai tenkino dalį ieškinių ir pripažino negaliojančiomis Kauno rajono savivaldybės Urbanistikos skyriaus vedėjo F. J. 2005 m. sausio 26 d. ir 2005 m. liepos 16 d. suderintas I. P. ir T. P. gyvenamojo namo, esančio (duomenys neskelbtini), techninio projekto korektūras; pripažino negaliojančią 2006 m. kovo 23 d. Kauno apskrities viršininko administracijos Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros skyriaus Kauno rajono vyriausiosios specialistės pažymą Nr. NS-83 apie nebaigtą statyti I. P. ir T. P. gyvenamąjį namą; pripažino negaliojančiu 2008 m. vasario 12 d. statinio pripažinimo tinkamu naudoti aktą; įpareigojo I. P. ir T. P. per tris mėnesius nuo sprendimo

įsiteisėjimo dienos savo lėšomis nugriauti: savavališkai pastatytą 1,30 m aukščio ir 28,40 m ilgio tvorą su pamatais ir vartais, kurie pastatyti valstybinėje žemėje į šiaurę nuo jų žemės sklypo ribos; nugriauti 1,30 m aukščio ir 4,40 m ilgio tvorą su pamatais, kurie pastatyti valstybinėje žemėje į vakarus nuo jiems priklausančio žemės sklypo ribos, ir sutvarkyti statybvietę; įpareigojo I. P. ir T. P. per tris mėnesius nuo sprendimo įsiteisėjimo dienos savo lėšomis pašalinti išgrįstą betoninėmis trinkelėmis 102 kv. m ploto valstybinės žemės sklypą bei po dangą įrengtą dirbtinį 0,68 m aukščio sankasos peraukštėjimą, kurie pastatyti į šiaurę ir į vakarus nuo žemės sklypo ribos; įpareigojo I. P. ir T. P. per šešis mėnesius nuo sprendimo įsiteisėjimo dienos parengti namo techninį projektą pagal 2004 m. gegužės 5 d. Kauno rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. ĮS-514 patvirtinto I. P. ir T. P. sklypo detaliojo plano sprendinius arba pagal naujai parengtą teritorijų planavimo dokumentą, gauti statybą leidžiantį dokumentą ir pertvarkyti statinį; atsakovams neįvykdžius įpareigojimų per nustatytą terminą, tai leista atsakovų lėšomis atlikti Inspekcijai.

4.2. 2019 m. spalio 8 d. prašymu pareiškėjo atstovė advokatė pateikė prašymą antstolei S. Vaicekauskienei, prašydama pateikti informaciją apie vykdomojoje byloje atliktus veiksmus ir šią informaciją patvirtinančių dokumentų kopijas.

4.3. 2019 m. spalio 9 d. elektroniniu laišku antstolės padėjėja, veikdama antstolės S. Vaicekauskienės vardu, atsakė, kad informacija apie vykdomosios bylos eigą pateikiama tik vykdomosios bylos proceso šalims, o šiuo atveju pareiškėjas nėra vykdomosios bylos proceso šalis, todėl informaciją pateikti atsisakė.

4.4. Iš vykdomosios bylos Nr. 0114/19/01148 matyti, kad ji užvesta 2019 m. rugpjūčio 6 d. patvarkymu priėmus vykdyti Inspekcijos pateiktą vykdomąjį dokumentą – Kauno apylinkės teismo 2019 m. liepos 16 d. išduotą vykdomąjį raštą civilinėje byloje Nr. 2-208-660/2019 dėl įpareigojimų atsakovams I. P. ir T. P. per šešis mėnesius nuo sprendimo įsiteisėjimo dienos parengti namo techninį projektą pagal 2004 m. gegužės 5 d. Kauno rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. ĮS-514 patvirtinto I. P. ir T. P. sklypo detaliojo plano sprendinius arba pagal naujai parengtą teritorijų planavimo dokumentą; gauti statybą leidžiantį dokumentą bei pertvarkyti statinį.

4.5. 2019 m. spalio 29 d. pareiškėjas pateikė skundą Kauno apylinkės teismui per antstolę S. Vaicekauskienę dėl antstolės atsisakymo suteikti informaciją, prašė jį panaikinti ir antstolę įpareigoti reikalaujamą medžiagą pateikti.

4.6. 2019 m. lapkričio 8 d. patvarkymu antstolė atsisakė šį skundą priimti ir grąžino jį pateikusiam asmeniui.

5. Teismas, vertindamas pareiškėjo suinteresuotumą byloje, nurodė, kad pareiškėjas dalyvavo civilinėje byloje, kurios sprendimas vykdomas, kaip trečiasis asmuo. Iš Kauno apygardos teismo 2018 m. vasario 21 d. nutarties civilinėje byloje Nr. 2A-22-259/2018 (toliau – Nutartis) matyti, kad pareiškėjo materialinis suinteresuotumas pasireiškė tuo, kad T. P. ir I. P. (šiuo metu – A.) gyvenamojo namo konstrukcijos, tvora, betoninis tvoros pamatas ir vartai yra užėmę dalį valstybinės žemės ir tokiu būdu yra užtvėrę privažiavimą, be kita ko, ir prie N. P. žemės sklypo. Faktinių aplinkybių konstatavimo protokolas patvirtina, kad kelias pasibaigia T. P. ir I. P. priklausančiame žemės sklype, jis užtvėrtas įrengta tvora su vartais, pro atidarytus vartus automobiliai pravažiuoti negali, nes trukdo gyvenamojo namo kolonos (Nutarties 36, 37 punktai). Nutartyje taip pat konstatuota, kad namo stoginė su kolonomis yra gyvenamojo namo dalis, kadangi ji yra bendra su viso gyvenamojo namo konstrukcija (Nutarties 40 punktas), statinys turi būti pertvarkytas atitraukiant, todėl nustatytas įpareigojimas dėl gyvenamojo namo techninio projekto parengimo, statybą leidžiančio dokumento gavimo ir statinio pertvarkymo (Nutarties 43). Kadangi Nutarties dalis dėl gyvenamojo namo per teismo nustatytą terminą nebuvo įvykdyta, pareiškėjas negali pabaigti įrengti privažiavimo prie savo žemės sklypo.

6. Teismas nusprendė, kad pareiškėjas yra suinteresuotas asmuo vykdomojoje proceso Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir *CPK*) 633 straipsnio 2 dalies prasme ir suinteresuotumas siejamas ne su atskirais vykdomojo veiksmais, o visu vykdomojo procesu. Teismas nurodė, kad procese dalyvaujantiems asmenims, kurie tiesiogiai suinteresuoti tam tikru rezultatu, įstatymas suteikia daugiau teisių (specialių, skirtų tik jiems), kurios užtikrina jų materialiosios teisės įgyvendinimą. Visiems kitiems procese dalyvaujantiems ir tiesioginio suinteresuotumo neturintiems asmenims suteikiama mažiau procesinių teisių (bendrųjų teisių), kurios leidžia jiems pasirinkti priemones, reikalingas savo teisėms ir interesams išsaugoti ir apginti. Teismas nusprendė, kad teisė gauti informaciją apie vykdomojo eigą ir dokumentų kopijas priskiriama prie bendrųjų, visiems procese dalyvaujantiems asmenims suteikiamų teisių, todėl ir pareiškėjas, dalyvaujantis vykdomojoje procese kaip suinteresuotas asmuo, siekdamas savo teisių ir teisėtų interesų gynimo, šia teise gali pasinaudoti.

7. Kauno apygardos teismas, išnagrinėjęs antstolės atskirąjį skundą, 2020 m. birželio 2 d. nutartimi panaikino Alytaus apylinkės teismo 2020 m. balandžio 8 d. nutartį ir klausimą išsprendė iš esmės atmesdamas pareiškėjo 2019 m. lapkričio 13 d. skundą.

8. Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad nors iš Inspekcijos nurodytų duomenų matyti, jog sprendimo dalis dėl gyvenamojo namo per teismo nustatytą terminą nebuvo įvykdyta, pareiškėjas neįgijo teisės reikalauti, kad teismo sprendimas būtų priverstinai įvykdytas (*CPK* 47 straipsnio 2 dalis). Vien aplinkybė, jog pareiškėjas byloje dalyvavo kaip trečiasis asmuo, nėra pagrindas jį laikyti suinteresuotu asmeniu vykdomojoje procese. Pažymėtina, kad kiti

asmenys, kurie nepripažįstami tiesiogiai dalyvaujančiais vykdymo procese, savo teises gina, ginčo teisenos tvarka pareiškdami ieškinį dėl civilinės teisės, o skusti antstolių veiksmų teisės neturi. Nagrinėjamu atveju pareiškėjo siekiamos gauti informacijos apie vykdomosios bylos Nr. 0114/19/01148 eigą ir atitinkamų dokumentų pateikimas pareiškėjui nesukels jokių teisinių pasekmių, jo materialiujų teisių ir pareigų apimtis liktų nepakitusi.

III. Kasacinio skundo ir atsiliepimo į jį teisiniai argumentai

9. Kasaciniu skundu pareiškėjas prašo panaikinti Kauno apygardos teismo 2020 m. birželio 2 d. nutartį ir palikti galioti Alytaus apylinės teismo 2020 m. balandžio 8 d. nutartį. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:

9.1. Apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai laikė, kad tik asmuo, turintis teisę reikalauti priverstinai įvykdyti teismo sprendimą, gali būti laikomas suinteresuotu asmeniu vykdymo procese. Pagal *CPK 633* straipsnio loginę struktūrą matyti, kad vykdymo procese dalyvauja ne tik išieškotojas ir skolininkas, bet ir suinteresuoti asmenys. *CPK 633* straipsnio 2 dalies prasme suinteresuotu asmeniu vykdymo procese yra laikytinas tiek tas asmuo, kuriam vykdymo veiksmai sukelia ar gali sukelti naudingas teises pasekmes (naujų teisių atsiradimą ar teisių pasikeitimą į gerąją pusę), tiek tas asmuo, kuriam vykdymo veiksmai sukelia ar gali sukelti nenaudingas (teisių praradimą, pasikeitimą į blogąją pusę) teises pasekmes. Suinteresuoto asmens statusas atsiranda tik tuo atveju, kai toks asmuo neturi teisės pats reikalauti priverstinio teismo sprendimo įvykdymo. Šiuo atveju tokią priverstinio vykdymo pareikalavo teisę turinti išieškotoja Inspekcija. Tačiau tai, kad pareiškėjas, kaip trečiasis asmuo, neturi teisės reikalauti priverstinio sprendimo ir Nutarties vykdymo, jokių būdu nereiškia, kad pareiškėjas neturi teisės reikalauti, kad jei jau sprendimas ir Nutartis yra priverstinai vykdomi, kad tai būtų atliekama tinkamai, nes nuo to, kaip greitai antstolis įvykdys teismo sprendimą, priklauso pareiškėjo teisė tinkamai naudotis privažiuoju prie žemės sklypo.

9.2. *CPK* nėra atskirai reglamentuota, kokias teises turi suinteresuoti asmenys vykdymo procese, todėl turi būti taikoma analogija, tai reiškia, kad atsižvelgiant į *CPK 633* straipsnio 2 dalį keičiasi trečiųjų asmenų, nepareiškiančių savarankiškų reikalavimų, procesinio statuso pavadinimas (jie priskiriami suinteresuotiems asmenims vykdymo procese), bet ne teisės, kurios įstatymo tretiesiems asmenims, nepareiškiantiems savarankiškų reikalavimų, įtvirtintos vykdymo procese, pavyzdžiui, *CPK 47* straipsnio 2 dalyje minima šalių (tačiau ne savarankiškų reikalavimų nepareiškusių trečiųjų asmenų) teisė sudaryti taikos sutartį gali būti įgyvendinama bet kurioje proceso stadijoje (*CPK 140* straipsnio 3 dalis), įskaitant ir vykdymo procesą. Todėl laikytina, kad suinteresuoti asmenys turi tas pačias teises kaip ir vykdomosios bylos šalys, išskyrus išimtinai tik vykdomosios bylos šalims priklausančias teises.

9.3. Apeliacinės instancijos teismas pažeidė pareiškėjo advokatės teisę gauti advokato paslaugoms teikti būtiną informaciją. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos *advokatūros įstatymo 44* straipsnio 1 punktu antstolė privalėjo pateikti advokatei prašomą informaciją, net jei pareiškėjas ir nebūtų traktuojamas kaip suinteresuotas asmuo vykdymo procese.

10. Atsiliepimu į pareiškėjo kasacinį skundą antstolė prašo jį atmesti. Atsiliepimas į kasacinį skundą grindžiamas šiais esminiais argumentais:

10.1. Pagal *CPK 633* straipsnio 2 dalį suinteresuotais asmenimis vykdymo procese yra laikomi tik tie asmenys, kuriems vykdymo veiksmai sukelia arba gali sukelti teisinius padarinius. Vadinasi, siekdamas pagrįsti suinteresuotumą vykdymo procesu, pareiškėjas turi identifikuoti vykdymo veiksmą ir nurodyti tokio veiksmo poveikį jo teisėms ir pareigoms. Pareiškėjo kasaciniame skunde nėra nurodyti jokie konkretūs antstolės atlikti procesiniai vykdymo veiksmai, kurie pareiškėjui sukėlė ar gali sukelti materialinių teisių pasekmių. Pareiškėjo noras dalyvauti vykdomojoje byloje yra grindžiamas ne antstolės vykdymo veiksmų poveikiu pareiškėjo materialinėms pareigoms ar teisėms, o sprendimo galimo įvykdymo ar neįvykdymo poveikiu jo interesams, nors jis reikalauti priverstinai įvykdyti teismo sprendimo neturi teisės. Tai, kad pareiškėjas dalyvavo civilinės bylos nagrinėjime kaip trečiasis asmuo, nepatvirtina jo suinteresuotumo *CPK 633* straipsnio 2 dalies prasme, todėl antstolė neturi pareigos suteikti informaciją apie vykdomosios bylos eigą. Pažymėtina, kad ginčijamame patvarkyme antstolė pagrįstai pareiškėjui nurodė, jog dėl informacijos apie 2018 m. vasario 21 d. nutarties vykdymą pareiškėjas turi teisę kreiptis tiesiogiai į išieškotoją Inspekciją.

10.2. Pareiškėjas neturi teisės įgyti procesinio subjektiškumo *CPK 633* straipsnio 2 dalies prasme, nes nepagrindė, kad turi materialinį teisinį suinteresuotumą antstolės vykdymo veiksmais (*CPK 178* straipsnis), todėl jei pareiškėjas nebus pripažintas suinteresuotu asmeniu vykdymo procese vykdomojoje byloje Nr. 0114/19/01148, jis asmeniškai arba per atstovę turės teisę susipažinti su visa vykdomosios bylos Nr. 0114/19/01148 medžiaga tik kai bus įvykdytas pateiktas vykdomasis raštas.

10.3. *Advokatūros įstatymo 44* straipsnis nesuteikia išimtinės teisės gauti bylos, kurioje jis yra nėra atstovas ar gynėjas, dokumentų kopijas, išskyrus bylas, kurios nagrinėtinos uždaramame teismo posėdyje. Todėl pareiškėjui atstovaujanti advokatė turės teisę susipažinti su vykdomąja byla tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir jos atstovaujamas.

11. Atsiliepimu į pareiškėjo kasacinį skundą Inspekcija prašo jį atmesti. Atsiliepimas į kasacinį skundą grindžiamas šiais esminiais argumentais:

11.1. Pareiškėjas civilinėje byloje, dėl kurios procesinio sprendimo vykdymo dabar vyksta ginčas, jokių savo pažeistų teisių negynė. Inspekcija, inicijuodama priverstinį sprendimo vykdymą, antstolės prašė priimti vykdomąjį raštą bei „surašyti Sprendimų vykdymo instrukcijoje <...> nustatytos formos aktą ir jį perduoti apylinkės teismui <...> su prašymu skirti skolininkams iki trijų šimtų eurų baudą už kiekvieną uždelstą įvykdyti sprendimą dieną išieškotojo <...> naudai CPK 771 straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka“. Atsižvelgdami į sprendimo rezoliucinę dalį ir vykdomojo rašto turinį nei Inspekcija, nei antstolis neturi teisės reikalauti nugriauti namo, kaip pageidauja pareiškėjas. O vykdymo veiksmai negali sukelti pareiškėjui teisinių padarinių, nes įsiteisėjęs sprendimas yra vykdomas priverstinai ta apimtimi, kokia jis ir buvo priimtas.

11.2. Teisę susipažinti su vykdomąja byla, ko iš esmės ir siekia pareiškėjas, turi tik vykdymo proceso šalys – išieškotojai, skolininkai (CPK 639, 643 straipsniai). Įstatyme neįtvirtinta galimybė kitiems asmenims, manantiems, kad jų teisės pažeistos, susipažinti su vykdomąja byla. Tik tais atvejais, kai sprendimas yra įvykdytas, nedalyvavę byloje asmenys turi teisę susipažinti su vykdomąja byla (CPK 10 straipsnio 1 dalis).

12. Atsiliepimu į pareiškėjo kasacinį skundą suinteresuotas asmuo T. P. prašo jį atmesti. Atsiliepimas į kasacinį skundą grindžiamas šiais esminiais argumentais:

12.1. Suinteresuoto asmens teisinį statusą vykdomajame procese apeliacinės instancijos teismas siejo su antstolio atliekamų veiksmų poveikio tokio asmens teisėms ir pareigoms buvimu. Siekiant pagrįsti suinteresuotumą vykdymo procesu, turi būti nustatytas antstolio atliekamų vykdymo veiksmų galimas poveikis asmens materialiosioms teisėms ir pareigoms, t. y. turi būti nustatytas besikreipiančio asmens suinteresuotumas bei jo teisės ar įstatymo saugomo intereso galimas pažeidimas. Pareiškėjas skunde nėra nurodęs jokie konkretaus antstolės atlikto procesinio vykdymo veiksmo, kuris pareiškėjui sukėlė ar gali sukelti materialinių teisinių pasekmių.

12.2. Vien aplinkybė, kad pareiškėjas byloje dalyvavo kaip trečiasis asmuo, nėra pagrindas jį laikyti suinteresuotu asmeniu vykdymo procese. Pagal CPK 633 straipsnio 2 dalį suinteresuotu asmeniu vykdomojoje byloje gali tapti tik tas asmuo, kurio materialiosios teisės ir pareigos yra arba gali būti tiesiogiai veikiamos antstolio atliekamais vykdymo veiksmais. Pagal CPK 633 straipsnio 2 dalį suinteresuotų asmenų dalyvavimo vykdomajame procese teisinis interesas, kitaip nei vykdymo proceso šalių interesai, yra siejamas ne su visu vykdymo procesu, o tik su atskirais vykdymo veiksmais, kuriais gali būti paveiktos ne tik šalių, bet ir suinteresuotų asmenų teisės ar pareigos, procesinis įstatymas suinteresuotų asmenų procesines teises vykdomajame procese pozityvia ar negatyvia forma įtvirtina jas susiedamas su konkrečiais vykdymo veiksmais (CPK 591 straipsnio 2 dalis, 596 straipsnio 1 dalis, 602 straipsnio 1 dalis, 605 straipsnis, 613 straipsnio 3 dalis, 707 straipsnio 1 dalies 9 punktą ir t. t.). Šiuo aspektu suinteresuoto asmens pagal CPK 633 straipsnio 2 dalį procesinių teisių apimtis negali būti nustatoma pagal analogiją taikant CPK 47 straipsnio 2 dalyje nustatytą trečiųjų asmenų, nepareiškiančių savarankiškų teisių, procesinių teisių apimtį.

12.3. Vykdančiam advokato veiklą advokatui nustatyta teisė susipažinti su civilinėmis bylomis, įskaitant ir vykdomąsias bylos dalis, nėra platesnė nei įtvirtinta CPK 10 straipsnio 1 dalyje, t. y. advokatas turi tokias pačias teises, kaip ir bet koks kitas asmuo. Todėl negali būti pripažinta advokato teisė susipažinti su vykdomąja byla, kurioje jo kliento materialiosios teisės ir pareigos nėra veikiamos antstolio atliekamų vykdymo veiksmų, nes tai reikštų, kad advokatas kaip atstovas įgyja daugiau teisių, nei jų turi atstovaujамasis.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a : .

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl pareiškėjo suinteresuotumo vykdomojoje byloje

13. Teismo sprendimų vykdymas yra baigiamoji teismo proceso stadija, kurios metu sprendimas įgyvendinamas, o išieškotojas ir skolininkas realiai patiria teisinius ir turtinius teismo sprendimo padarinius. Vykdomo procesą, jo eigą, galimus atlikti vykdymo proceso dalyvių veiksmus reglamentuoja CPK, Sprendimų vykdymo instrukcija ir kiti norminiai teisės aktai (CPK 1 straipsnio 1 dalis, 583 straipsnio 1 dalis).

14. Vykdomo procesas yra teismo sprendimų vykdymą užtikrinantis institutas. Teismo procesinio sprendimo priėmimas dažniausiai nereiškia civilinio proceso pabaigos – tam, kad būtų realiai apgintos sprendime nustatytos byloje dalyvaujančių asmenų teisės ir teisėti interesai, jį būtina įvykdyti. Byloje dalyvaujančių asmenų interesus labiausiai atitinka savanoriškas teismo sprendimo įvykdymas, tačiau tuo atveju, kai įpareigota šalis savanoriškai teismo sprendimo nevykdo, šis vykdomas priverstinai. Veiksmingas ir greitas teismo sprendimų priverstinis vykdymas yra viena iš esminių teisingo, teisėto ir kokybiško teisingumo vykdymo prielaidų (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. rugsėjo 30 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-240-1075/2020, 37 punktą).

15. Vykdyimo proceso teisinis reguliavimas pirmiausia skirtas išieškotojo – asmens, kurio naudai yra priimtas teismo sprendimas, teisių ir teisėtų interesų apsaugai. Kartu vykdyimo procesas yra grindžiamas bendraisiais teisiniais teisėtumo, interesų derinimo ir proporcingumo principais, kurie reiškia, kad antstolis, vykdydamas vykdomuosius dokumentus, privalo imtis visų teisėtų priemonių išieškotojo interesams tinkamai apginti, nepažeisdamas kitų vykdyimo proceso dalyvių teisių bei teisėtų interesų (*Antstolių įstatymo 3 straipsnio 1 dalis*).

16. Atsižvelgiant į vykdyimo proceso specifiką ir siekiant užtikrinti visų asmenų interesų pusiausvyrą, vykdyimo proceso taisyklės yra detalai sureguliuotos *CPK* ir jo normų taikymo tvarką nustatančioje Sprendimų vykdyimo instrukcijoje ir kituose norminiuose teisės aktuose (*CPK 583 straipsnio 1 dalis*). Šios taisyklės yra viešosios teisės normomis įtvirtintos taisyklės (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-202-1075/2020, 31 punktas).

17. Nors vykdyimo proceso šalimis laikomi išieškotojas ir skolininkas, tačiau vykdyimo procese gali dalyvauti ir kiti suinteresuoti asmenys, kuriems vykdyimo veiksmai sukelia arba gali sukelti teises pasekmes (*CPK 633 straipsnis*). Kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad suinteresuoti asmenys vykdyimo procese nebūtinai turi sutapti su dalyvaujančiais byloje asmenimis, išvardytais *CPK 37* straipsnyje: dalis tokių asmenų, dalyvavusių sprendžiant ginčą, vykdyimo procese gali nebedalyvauti ir, priešingai, vykdyimo procesas gali apimti daugiau asmenų, nei nagrinėjant bylą teisme (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. balandžio 26 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-203/2011 ir joje nurodyta kasacinio teismo praktika).

18. Trečiųjų asmenų, nepareiškiančių savarankiškų reikalavimų, teisinį statusą byloje, jų procesines teises ir pareigas bei įtraukimo į bylą procesines taisykles nustato atitinkamai *CPK 37* ir *47* straipsniai.

19. Pagrindinis veiksnys, apibrėžiantis byloje dalyvaujantį asmenį, yra jo teisinis suinteresuotumas bylos baigtimi (*CPK 37* straipsnio 1 dalis). Teismų praktikoje asmens suinteresuotumas yra aiškinamas kaip subjekto materialinis teisinis suinteresuotumas, t. y. asmuo turi turėti aiškiai identifikuotą suinteresuotumą apginti materialiosios teisės normų saugomą teisę ar interesą, kitaip tariant, asmuo turi turėti savarankišką teisinį interesą ir poreikį jį ginti (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. gruodžio 5 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-370-248/2019 43 punktą ir jame nurodytą kasacinio teismo praktiką).

20. Trečiųjų asmenų, nepareiškiančių savarankiškų reikalavimų, materialiosioms teisėms ir pareigoms tarp bylos šalių nagrinėjama civilinė byla tiesioginės įtakos neturi. Vis dėlto *CPK 37* ir *47* straipsniais įtvirtinta galimybė dalyvauti byloje ir tokiems asmenims. Tai grindžiama tuo, kad bylos baigtis gali turėti netiesioginės, bet svarbios įtakos asmens teisei padėčiai. Tai, kad bylos baigtis turės tik netiesioginę įtaką trečiojo asmens teisei padėčiai, lemia, kad trečiajam asmeniui be savarankiškų reikalavimų *CPK* nesuteikia teisės disponuoti ginčo dalyku. Tačiau trečiasis asmuo, nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų, nors ir nėra tiesioginis ginčo dalyvis, yra suinteresuotas konkrečia bylos baigtimi ir jam procesiniu įstatymu suteikiamos visos procesinės teisės, išskyrus tas, kurios susijusios su galimybe disponuoti ginčo dalyku. Tai trečiajam asmeniui leidžia dalyvauti procese taip, kad šis pats galėtų užtikrinti savo teises ir teisėtus interesus. Atsižvelgdamas į tai, kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad tam, jog asmuo galėtų įstoti į bylą kaip trečiasis asmuo, nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų, būtinas pakankamas (glaudus) nagrinėjamos bylos teisinis ryšys su trečiojo asmens materialiosiomis teisėmis ir pareigomis (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. kovo 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-97-421/2019, 17 punktas; 2019 m. gruodžio 17 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-372-219/2019, 30 punktas ir jame nurodyta kasacinio teismo praktika).

21. Vis dėlto nors asmuo ir dalyvauja nagrinėjamoje byloje kaip trečiasis asmuo, tai savaime neteikia pagrindo daryti išvadą, kad toks asmuo visada turės interesą dėl vykdyimo veiksmų ir kad jis bus laikomas suinteresuotu asmeniu vykdyimo procese pagal *CPK 633* straipsnį. Laikyti asmenį suinteresuotu asmeniu vykdyimo procese *CPK 633* straipsnio 2 dalies prasme ar ne, kiekvienu konkrečiu atveju turi spręsti sprendimą vykdančias antstolis, įvertindamas tokiam asmeniui vykdyimo veiksmais sukiamas pasekmes; iš dalies tai priklauso ir nuo byloje spęstų reikalavimų – jei teismo sprendimu nuspręsta dėl asmens teisių ar pareigų, tai ir tokio sprendimo vykdymas (atskiri vykdyimo veiksmai) dažniausiai turės įtakos tokio asmens materialiosioms teisėms.

22. Sprendžiant, ar pareiškėjas turi teisę susipažinti su vykdomosios bylos medžiaga, turi būti įvertintas tokios jo siekiamos įgyvendinti teisės tikslas. Teisėjų kolegija pažymi, kad teisė susipažinti su vykdomosios bylos medžiaga užtikrina bylos medžiagos viešumo principo įgyvendinimą, kai byloje dalyvaujantys asmenys, suinteresuoti konkretaus rezultato pasiekimu, gali dalyvauti ne tik priimant sprendimą, bet ir jį vykdydami.

23. Teisė susipažinti su vykdomosios bylos medžiaga yra ir viena iš išieškotojo bei skolininko teisių, kurie yra tiesiogiai vykdyimo rezultatu suinteresuoti vykdyimo proceso dalyviai. Pažymėtina, kad išieškotojo teisės nurodytos *CPK 639* straipsnyje, o skolininko – *643* straipsnyje. Kadangi suinteresuotas asmuo vykdyimo procese nustatomas kiekvieną kartą individualiai, įvertinus, kokią įtaką asmens teisėms ir pareigoms turės konkretaus vykdomojo dokumento vykdymas, jo teisių turinys bus siauresnis nei išieškotojo ir skolininko, nes jis yra daugiau vykdomojo proceso aktyvus stebėtojas nei realiai jame tam tikrus veiksmus, pavyzdžiui, atsisakyti išieškojimo, galintis atlikti

asmuo. Atsižvelgiant į suinteresuoto asmens statusą, konstatuotina, kad jis neturi teisės dalyvauti atliekant priverstinio vykdymo veiksmus, sudaryti taikos sutartis, reikšti prašymus ar nušalinimus, ginčyti turto priklausomybę ir jo įkainojimą, tačiau kitos teisės, kurias turi tiek išieškotojas, tiek skolininkas, tokios kaip teisė susipažinti su visa vykdomosios bylos medžiaga, gauti pažymas apie vykdymo eigą, apskųsti antstolio veiksmus, turi būti suteiktos ir suinteresuotam asmeniui vykdymo procese.

24. Nors asmens teisė gauti informaciją ir ypač ja naudotis nėra absoliuti, tačiau pažymėtina, kad taip pat negali būti nepagrįstai ribojama asmens teisė gauti jam reikalingą informaciją, jeigu toks asmuo nurodo siekiamos gauti informacijos naudojimo tikslą, priežastis, kodėl jam tokios informacijos reikia, bei būdus, kaip ir kokiū būdu asmuo gautą informaciją tvarkys.

25. Pažymėtina, kad tinkamas asmens teisės gauti informaciją apie vykdymo eigą užtikrinimas yra svarbi asmens turtinių teisių įgyvendinimo prielaida, nes asmuo, laiku negavęs tikslios ir išsamios informacijos, negali priimti tinkamo sprendimo dėl savo teisių įgyvendinimo ar reikalavimų pateikimo.

26. Šios nutarties 21 punkte minėta, kad kai asmuo, dalyvavęs byloje kaip trečiasis asmuo, kreipiasi dėl informacijos apie vykdymo veiksmų atlikimą, kiekvienu konkrečiu atveju antstolis turi įvertinti tokio asmens suinteresuotumą vykdymo procesu.

27. Nagrinėjamoje byloje ginčas kilo dėl trečiojo asmens N. P., nepareiškusio savarankiškų reikalavimų civilinėje byloje dėl administracinių aktų pripažinimo negaliojančiais ir savavališkai pastatytų statinių nugriovimo, statuso vykdymo procese, t. y. ar pareiškėjas laikytinas suinteresuotu asmeniu vykdymo procese. Apeliacinės instancijos teismas, nusprenddamas priešingai nei pirmosios instancijos teismas, nurodė, kad pareiškėjas neturi teisinio suinteresuotumo vykdomojoje byloje. Teisėjų kolegija tokią apeliacinės instancijos teismo išvadą pripažįsta nepagrįsta ir sutinka su pareiškėjo kasacinio skundo argumentais, kad vien tai, jog trečiasis asmuo neturi teisės reikalauti priverstinio sprendimo vykdymo, nereiškia, kad jis nėra suinteresuotas, jog teismo procesinis sprendimas būtų įvykdytas tinkamai.

28. Kaip nurodyta pirmiau, trečiajam asmeniui, nepareiškiančiam savarankiškų reikalavimų, bylos išsprendimas gali turėti įtakos jo teisėms arba pareigoms (*CPK 47* straipsnis), o bylos išsprendimas neturėtų būti suprantamas siaurai, tik kaip teismo procesinio sprendimo priėmimas. Bylos išsprendimas yra siekto rezultato pasiekimas, tai reiškia ir galiojančio teismo procesinio sprendimą įvykdymą. Teisėjų kolegija sutinka, kad vienoje byloje esant pareikštiems keliems reikalavimams, konkretus trečiasis asmuo gali būti suinteresuotas ne visų pareikštų reikalavimų, dėl kurių buvo priimtas teismo procesinis sprendimas, įvykdymu, o tik dalimi jų. Todėl tiek antstolis, tiek ginčą dėl antstolio veiksmų sprendžiantis teismas, turi įvertinti individualias vykdomosios bylos aplinkybes, t. y. koks reikalavimas yra vykdomas ir ar jis turės įtakos trečiojo asmens teisėms ir pareigoms.

29. Nagrinėjamu atveju nustatyta, kad pareiškėjas negali pabaigti įrengti privažiavimo prie savo žemės sklypo iki nebus įvykdyta teismo sprendimo dalis dėl skolininko gyvenamojo namo pertvarkymo. Taigi pareiškėjas, buvęs trečiuoju asmeniu nagrinėtoje byloje, šiuo atveju išlaiko suinteresuotumą dėl šio reikalavimo įvykdymo, nes tai nes tai turi įtakos jo turimoms teisėms (šiuo atveju nuosavybės) ir jų tinkamam įgyvendinimui.

30. Nagrinėjamoje byloje buvo nustatyta, kad pareiškėjo teisė tinkamai naudotis privažiavimu prie žemės sklypo priklauso nuo to, kada bus tinkamai įvykdytas teismo sprendimas. Pažymėtina, kad pareiškėjo nuosavybės teisės apribojamos dar ir tuo, kad asmenys, įpareigoti pašalinti neteisėtos statybos padarinius, ant pareiškėjo projektuojamo pravažiavimo kelio supylė sankasą, išgrindė ją betoninėmis trinkelėmis, pastatė tvoras, jų gyvenamojo namo kolonos stovi už žemės sklypo ribų, t. y. projektuojamo pravažiavimo kelio vietoje, namas yra pastatytas neišlaikius sklypo detalajame plane nurodyto minimalaus atstumo iki sklypo ribos, prie kurios yra projektuojamas pravažiavimo kelias. Būtent dėl šių aplinkybių pradėtas įrenginėti pravažiavimo kelias į pareiškėjo ir gretimus žemės sklypus negali būti užbaigtas, nes tam trukdo asmenų, įpareigotų pašalinti neteisėtos statybos padarinius, namo konstrukcijos. Pareiškėjas taip pat nurodė, kad teismo nustatytas terminas namo projektui parengti ir pertvarkyti yra pasibaigęs, namas turėjo būti nugriautas, tačiau ši savavališka statyba nepašalinta, o tai pažeidžia ir pareiškėjo teises.

31. Teisėjų kolegija pažymi, kad žemės sklype esančių statinių savininkai, kurie įpareigoti pašalinti neteisėtos statybos padarinius, įgyvendindami savo nuosavybės teises, neturi jokių privilegijų prieš kitus asmenis tiek dėl jų pačių nuosavybės, tiek dėl kitų asmenų nuosavybės įgyvendinimo. Dėl to pareiškėjas, siekdamas įgyvendinti teisę laisvai disponuoti savo nuosavybe, pagrįstai kreipėsi į antstolį prašydamas informacijos apie vykdomosios bylos eigą. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad pareiškėjas prašė antstolio pateikti konkrečią, o ne su visu vykdymo procesu susijusią informaciją.

32. Teisėjų kolegija, apibendrinama nurodytus argumentus, nusprendžia, kad apeliacinės instancijos teismas, nusprendęs, kad nagrinėjamu atveju pareiškėjas nelaikytinas suinteresuotu asmeniu vykdymo procese, šią išvadą padarė neįvertinęs priimto teismo sprendimo (kartu ir jo tinkamo įvykdymo) pasekmių pareiškėjo teisėms, todėl tokia

teismo išvada pripažintina nepagrįsta. Apeliacinės instancijos teismo nutartis naikintina ir paliktina galioti pirmosios instancijos teismo nutartis, kuria tenkintas pareiškėjo skundas dėl antstolės veiksmų (CPK 359 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

33. Kiti kasacinio skundo ir atsiliepimų į jį argumentai sprendžiant ginčą teisiškai nereikšmingi, todėl nenagrinėtini.

Dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo

34. Kasaciniam teismui tenkinus pareiškėjo kasacinį skundą ir nusprendus panaikinti apeliacinės instancijos teismo nutartį, paliekant galioti pirmosios instancijos teismo nutartį, atitinkamai iš naujo persikirstytinas šalių apeliacinės instancijos teisme turėtų išlaidų atlyginimas (CPK 93 straipsnio 5 dalis). Be to, paskirstytinas ir tų bylinėjimosi išlaidų, kurios susidarė kasaciniame teisme, atlyginimas.

35. Pagal CPK 98 straipsnio 1 dalies nuostatą, šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, teismas priteisia iš antrosios šalies išlaidas už advokato ar advokato padėjėjo, dalyvavusių nagrinėjant bylą, pagalbą, taip pat už pagalbą rengiant procesinius dokumentus ir teikiant konsultacijas.

36. Bylos duomenimis, apeliacinės instancijos teisme pareiškėjas pateikė teismui prašymą priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą ir prašė priteisti 300 Eur už atsiliepimo į antstolės atskirąjį skundą parengimą. Šioms išlaidoms pagrįsti pareiškėjas pateikė 2020 m. birželio 2 d. PVM sąskaitą faktūrą ir 2020 m. birželio 2 d. sąskaitos apmokėjimo nurodymą (kasos pajamų orderį). Kasaciniame teisme pareiškėjas 2021 m. vasario 24 d. pateikė teismui prašymą priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą ir prašo priteisti 500 Eur už kasacinio skundo parengimą. Šioms išlaidoms pagrįsti pareiškėjas pateikė 2021 m. vasario 18 d. PVM sąskaitą faktūrą ir 2021 m. vasario 22 d. sąskaitos apmokėjimo nurodymą (kasos pajamų orderį). Prašymai priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą pateikti tinkamai, prašoma priteisti suma neviršija Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 ir Lietuvos advokatų tarybos 2004 m. kovo 26 d. nutarimu patvirtintų Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalaus dydžio (redakcija, galiojanti nuo 2015 m. kovo 20 d.) 7, 8.11, 8.12 punktuose nustatyto dydžio. Šių išlaidų atlyginimas, atsižvelgiant į kasacinės bylos išnagrinėjimo rezultata ir į tai, kad priimama iš esmės palanki pareiškėjui teismo nutartis, pareiškėjui priteistinas iš antstolės (CPK 88 straipsnio 1 dalies 3 punktas, 92 straipsnis, 96 straipsnio 1 dalis).

37. Pagal Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2021 m. kovo 12 d. pažymą apie išlaidas, susijusias su procesinių dokumentų įteikimu, kasacinis teismas patyrė 4,61 Eur tokių išlaidų. Tenkinus kasacinį skundą, pastarųjų išlaidų atlyginimas turėtų būti priteistas valstybei iš bylą pralaimėjusių šalių (CPK 79 straipsnis, 88 straipsnio 1 dalies 3 punktas, 92 straipsnis, 96 straipsnio 1 dalis), tačiau ši suma yra mažesnė nei minimali valstybei priteistina bylinėjimosi išlaidų suma (Lietuvos Respublikos teisingumo ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. lapkričio 7 d. įsakymas Nr. 1R-261/1K-355 „Dėl minimalios valstybei priteistinos bylinėjimosi išlaidų sumos nustatymo“, redakcija, galiojanti nuo 2020 m. sausio 23 d.). Atsižvelgiant į tai, procesinių dokumentų įteikimo išlaidų dalies atlyginimas valstybės naudai nepriteistinas (CPK 96 straipsnio 6 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos *civilinio proceso kodekso* 359 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 362 straipsnio 1 dalimi,

n u t a r i a :

Panaikinti Kauno apygardos teismo 2020 m. birželio 2 d. nutartį ir palikti galioti Alytaus apylinės teismo 2020 m. balandžio 8 d. nutartį.

Priteisti pareiškėjui N. P. (a. k. (duomenys neskelbtini) iš antstolės Sonatos Vaicekauskienės (a. k. (duomenys neskelbtini) 800 (aštuonis šimtus) Eur bylinėjimosi išlaidų apeliacinės instancijos ir kasaciniame teismuose atlyginimo.

Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjos Danguolė Bublienė

Alė Bukavinienė

Dalia Vasarienė

Paminėta tekste:

Bylos:

3K-3-203/2011 Dėl sprendimo vykdymo tvarkos išaiškinimo

2-208-660/2012 2-208-660/2012

2A-22-259/2018 Dėl įpareigojimo pašalinti ant kelio valstybinėje žemėje savavališkai suklotas betonines trinkeles, nugriauti tvorą ir grąžinti statybvietai į buvusią padėtį

e3K-3-97-421/2019 Dėl teisės normų, reglamentuojančių asmens įtraukimą į bylą kaip trečiojo asmens, nepareiškiančio savarankiškų reikalavimų, aiškinimo ir taikymo

e3K-3-202-1075/2020 Dėl teisės normų, reglamentuojančių varžytynių dalyvio pateikto kainos pasiūlymo elektroninėse varžytynėse, kaip vienašalio sandorio, pripažinimą negaliojančiu dėl suklydimo (CK 1.

e3K-3-240-1075/2020 Dėl turtinės ir neturtinės žalos atlyginimo

Teisės aktai:

Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymas

44 str. Advokato teisės

Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas

1 str. Civilinio proceso įstatymai

Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas

10 str. Bylos medžiagos viešumas

37 str. Dalyvaujantys byloje asmenys

47 str. Tretieji asmenys, nepareiškiantys savarankiškų reikalavimų

79 str. Bylinėjimosi išlaidos

88 str. Išlaidos, susijusios su bylos nagrinėjimu

92 str. Išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu, apmokėjimas

93 str. Bylinėjimosi išlaidų paskirstymas

96 str. Bylinėjimosi išlaidų atlyginimas valstybei

98 str. Išlaidų advokato ar advokato padėjėjo pagalbai apmokėti atlyginimas

140 str. Ieškinio atsisakymas, ieškinio pripažinimas ir šalių taikos sutarties sudarymas

178 str. Įrodinėjimo pareiga

359 str. Kasacinio teismo teisės

362 str. Kasacinio teismo nutarties įsiteisėjimas ir privalomumas

583 str. Vykdomo proceso teisinis reglamentavimas

591 str. Vykdomo veiksmų atlikimas kito antstolio aptarnaujamoje teritorijoje

596 str. Teisių perėmimas vykdymo procese

602 str. Turto pardavimo iš varžytynių, perdavimo išieškotojui, turto pardavimo be varžytynių aktų pripažinimas negaliojančiais

605 str. Antstolio procesinių dokumentų įteikimo būdai

613 str. Antstolio patvarkymas

633 str. Vykdomo proceso šalys ir suinteresuoti asmenys

639 str. Išieškotojo teisės

643 str. Skolininko teisės

707 str. Skelbimo apie varžytynes turinys

771 str. Sprendimų, įpareigojančių skolininką atlikti arba nutraukti tam tikrus veiksmus, ir privalomųjų nurodymų įvykdymas

Lietuvos Respublikos antstolių įstatymas

3 str. Antstolių veiklos principai

Dėl Lietuvos Respublikos teisingumo ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 1R-261/1K-355 „Dėl minimalios valstybei priteistinos bylinėjimosi išlaidų sumos nustatymo“ pakeitimo